

Anvendelsen af kønssorteret sæd i Danmark - april 2014

Statistik over anvendelsen af kønssorteret sæd (KSS) og opnåede drægtighedsresultater - april 2014

Dansk produceret kønssorteret sæd (KSS) blev frigivet kommercielt d. 1. maj 2007. Siden er anvendelsen øget løbende. For at følge anvendelsen af KSS er nedenstående statistik udarbejdet. Formålet med statistikken er også at vise opnåede drægtighedsresultater med KSS. Statistikken er beregnet d. 24. april 2014.

Statistikken er opdelt i 6 afsnit:

1. Forbrug af KSS generelt
2. Forbrug af KSS i besætninger med systematisk anvendelse af KSS
3. Reproduktionsresultater for kvier i besætninger med systematisk anvendelse af KSS
4. Reproduktionsresultater for 1. lakt. køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS
5. Reproduktionsresultater for 2. lakt. køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS
6. Reproduktionsresultater for 3. og øvrige lakt. køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

1. Forbrug af KSS generelt

Tabel 1a viser forbruget af KSS og almindelig sæd i det seneste år fordelt mellem økologiske og konventionelle besætninger.

Tabel 1a. Antal insemineringer i hhv. økologiske og konventionelle besætninger med hhv. KSS og almindelig sæd i de seneste 12 måneder

Racer	Økologiske besætninger		Konventionelle besætninger	
	KSS	Alm. sæd	KSS	Alm. sæd
	Antal ins.	%	Antal ins.	%
RDM	195	3,1	6.038	96,9
HOL	4.326	5,0	82.976	95,0
Jersey	1.567	12,5	10.958	87,5
DRH	41	2,7	1.508	97,3

Tabel 1b viser det totale forbrug af KSS og almindelig sæd i det seneste år. Der er en tendens til, at KSS anvendes i større udstrækning til kvierne end køerne.

Tabel 1b. Antal insemineringer med hhv. KSS og almindelig sæd i de seneste 12 måneder

Racer	Kvier/køer	KSS		Alm. sæd	
		Antal ins.	%	Antal ins.	%
RDM	Kvier	3.924	14,46	23.222	85,54
	Køer - 1. lakt.	656	2,46	25.988	97,54
	Køer - 2. lakt.	349	1,67	20.524	98,33
	Køer - øvr. lakt.	392	1,68	22.967	98,32
HOL	Kvier	53.240	19,16	224.697	80,84
	Køer - 1. lakt.	6.474	2,19	289.463	97,81
	Køer - 2. lakt.	3.056	1,27	237.533	98,73
	Køer - øvr. lakt.	2.624	1,02	255.275	98,98
Jersey	Kvier	9.110	16,95	44.646	83,05
	Køer - 1. lakt.	4.795	9,63	44.996	90,37
	Køer - 2. lakt.	2.844	7,50	35.085	92,50
	Køer - øvr. lakt.	2.872	5,50	49.374	94,50
DRH	Kvier	416	11,05	3.348	88,95
	Køer - 1. lakt.	44	1,03	4.212	98,97
	Køer - 2. lakt.	27	0,84	3.204	99,16
	Køer - øvr. lakt.	42	1,21	3.439	98,79

2. Forbrug af KSS i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

En stor del af malkekvægsbesætninger bruger ikke KSS og andre bruger kun KSS i meget begrænset udstrækning. Tabel 2a viser, antal besætninger som i de sidste 12 måneder har foretaget mere end 20 insemineringer i alt, samt andelen af disse som bruger mere end 10 % KSS. Blandede besætninger kan indgå hos flere racer, hvorfor det totale antal besætninger i tabel 2a er større end det reelle antal malkekvægsbesætninger i Danmark.

Tabel 2a viser, at en tredjedel af alle røde og Holstein besætninger bruger mere end 10% KSS til kvierne, mens det er en lidt større andel hos Jersey. Der anvendes generelt mindre KSS hos køerne, dog bruger 15-20% af Jersey besætninger mere end 10% KSS til køerne og min 5 stk.

Tabel 2a. Antal besætninger i alt, samt besætninger som bruger mere end 10 % KSS og min 5 stk. i de seneste 12 måneder. Min. 20 insemineringer hos hhv. kvier og køer i 1., 2. og senere laktationer

Racer	Kvier/køer	Besætninger i alt % af alle besætninger som anvender mere end 10% KSS	
RDM	Kvier	305	32,79
	Køer - 1. lakt.	331	5,44
	Køer - 2. lakt.	291	3,44

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Mælkeafgiftsfonden

	Køer - øvr. lakt.	305	2,95
	Kvier	2.378	39,07
HOL	Køer - 1. lakt.	2.412	5,39
	Køer - 2. lakt.	2.281	3,11
	Køer - øvr. lakt.	2.291	2,14
	Kvier	402	49,75
Jersey	Køer - 1. lakt.	405	30,37
	Køer - 2. lakt.	380	23,95
	Køer - øvr. lakt.	407	16,71
	Kvier	44	27,27
DRH	Køer - 1. lakt.	49	0,00
	Køer - 2. lakt.	37	2,70
	Køer - øvr. lakt.	33	0,00

For at få et indtryk af anvendelsen af KSS i besætninger med systematisk brug er andelen af alle insemineringer og første insemineringer med KSS beregnet. Tabel 2b viser andelen af KSS blandt alle de foretagne insemineringer, mens tabel 2c viser andelen af KSS blandt de foretagne 1. insemineringer.

Sammenligning af tabel 1b og 2b viser, at det er en meget stor andel af det totalt forbrugte KSS som anvendes i besætninger, der systematisk bruger KSS.

Tabel 2b. Antal insemineringer i besætninger med anvendelse af minimum 10 % kønssorteret i de seneste 12 måneder. Minimum 20 insemineringer hos hhv. kvier og køer i 1., 2. og senere laktationer

Racer	Kvier/køer	KSS		Alm. Sæd	
		Antal ins.	%	Antal ins.	%
	Kvier	3.362	32,30	7.047	67,70
RDM	Køer - 1. lakt.	320	22,46	1.105	77,54
	Køer - 2. lakt.	117	18,03	532	81,97
	Køer - øvr. lakt.	125	19,32	522	80,68
	Kvier	51.024	37,45	85.236	62,55
HOL	Køer - 1. lakt.	4.922	26,39	13.731	73,61
	Køer - 2. lakt.	1.864	27,72	4.861	72,28
	Køer - øvr. lakt.	1.427	28,03	3.664	71,97
	Kvier	8.366	30,10	19.427	69,90
Jersey	Køer - 1. lakt.	3.984	24,84	12.054	75,16
	Køer - 2. lakt.	2.208	24,19	6.918	75,81
	Køer - øvr. lakt.	2.052	26,04	5.827	73,96
	Kvier	254	30,31	584	69,69
DRH	Køer - 1. lakt.	0	-	0	-
	Køer - 2. lakt.	6	20,69	23	79,31
	Køer - øvr. lakt.	0	-	0	-

Sammenligning af tabel 2b og 2c viser, at KSS udgør en større andel af 1. insemineringerne end af alle insemineringer. Hvis køerne og kvierne ikke bliver drægtige ved 1. inseminering skiftes til almindelig sæd.

Tabel 2c. Antal 1. insemineringer i besætninger med anvendelse af minimum 10 % kønssorteret i de seneste 12 måneder. Minimum 20 insemineringer hos hhv. kvier og køer i 1., 2. og senere laktationer

Racer	Kvier/køer	Kønssorteret sæd		Alm. Sæd	
		Antal ins.	%	Antal ins.	%
	Kvier	2.525	43,97	3.217	56,03
RDM	Køer - 1. lakt.	215	31,39	470	68,61
	Køer - 2. lakt.	70	23,41	229	76,59
	Køer - øvr. lakt.	76	25,08	227	74,92
	Kvier	37.472	52,52	33.882	47,48
HOL	Køer - 1. lakt.	3.189	38,99	4.989	61,01
	Køer - 2. lakt.	1.109	38,71	1.756	61,29
	Køer - øvr. lakt.	802	36,82	1.376	63,18
	Kvier	6.063	41,54	8.531	58,46
Jersey	Køer - 1. lakt.	2.587	34,31	4.952	65,69
	Køer - 2. lakt.	1.396	32,11	2.952	67,89
	Køer - øvr. lakt.	1.196	33,24	2.402	66,76
	Kvier	178	41,20	254	58,80
DRH	Køer - 1. lakt.	0	-	0	-
	Køer - 2. lakt.	5	31,25	11	68,75
	Køer - øvr. lakt.	0	-	0	-

3. Reproduktionsresultater for kvier i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

Formålet med statistikken er at kunne sammenligne drægtighedsresultater ved brug af KSS og almindelig sæd. Derfor er resultaterne baseret på besætninger, som både bruger KSS og almindelig sæd.

For at kunne beregne opdaterede drægtighedsresultater er "Ikke Omløber % ved 56 dage" (IO56) anvendt som mål for drægtighedsprocent. Statistikkerne i tabel 3a, 3b og 3c er baseret på en periode på et år.

Tabel 3a - 3c viser racevise reproduktionsresultater for kvier, som er påbegyndt i det seneste år i besætninger, der bruger mellem 10 og 90 % KSS og har minimum 20 1. Insemineringer og 5 insemineringer med KSS hos kvier pr. år.

Tabel 3a. Reproduktionsresultater for RDM kvier.

Antal besætninger i gns.: 99	KSS Alm. sæd
Andel af inseminerede påbegyndt med:	43,4 56,5
Kviens alder ved 1. inseminering	15,6 16,0
Kviernes gennemsnitlige NTM	10,1 8,8
IO56	59,6 69,2

Tabel 3b. Reproduktionsresultater for HOL kvier

Antal besætninger i gns.: 918	KSS Alm. sæd
Andel af inseminerede påbegyndt med:	50,2 49,8
Kviens alder ved 1. inseminering	15,4 16,0
Kviernes gennemsnitlige NTM	10,5 9,0
IO56	56,4 70,8

Tabel 3c. Reproduktionsresultater for Jersey kvier

Antal besætninger i gns.: 199	KSS Alm. sæd
Andel af inseminerede påbegyndt med:	42,6 57,4
Kviens alder ved 1. inseminering	14,4 14,8
Kviernes gennemsnitlige NTM	7,5 6,1
IO56	56,8 68,2

4. Reproduktionsresultater for 1. laktations køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

Formålet med statistikken er at kunne sammenligne drægtighedsresultater ved brug af KSS og almindelig sæd for køer i 1. laktation. Derfor er resultaterne baseret på besætninger, som både bruger KSS og almindelig sæd.

For at kunne beregne opdaterede drægtighedsresultater er "Ikke Omløber % ved 56 dage" (IO56) anvendt som mål for drægtighedsprocent. Statistikkerne i tabel 4a, 4b og 4c er baseret på en periode på et år.

Tabel 4a – 4c viser racevise reproduktionsresultater for 1. laktations køer, som er påbegyndt i det seneste år i besætninger, der bruger mellem 10 og 90 % KSS og har minimum 20 1. Insemineringer og 5 insemineringer med KKS hos 1. laktations køer.

Tabel 4a. Reproduktionsresultater for 1. laktations RDM-køer

Antal besætninger i gns.: 18	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	34,9 65,1
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	68,8 84,5
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	1,93 2,05
Køernes gennemsnitlige NTM	9,8 7,3
IO56	53,2 63,6

Tabel 4b. Reproduktionsresultater for 1. laktations HOL-køer

Antal besætninger i gns.: 130	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	37,0 63,0
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	80,6 102,8
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,15 2,13
Køernes gennemsnitlige NTM	7,5 5,1
IO56	46,6 63,0

Tabel 4c. Reproduktionsresultater for 1. laktations Jersey-køer

Antal besætninger i gns.: 123	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	36,9 63,1
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	76,3 92,3
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	1,84 1,88
Køernes gennemsnitlige NTM	5,9 3,6
IO56	54,6 63,9

5. Reproduktionsresultater for 2. laktations køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

Formålet med statistikken er at kunne sammenligne drægtighedsresultater ved brug af KSS og almindelig sæd for køer i 2. laktation. Derfor er resultaterne baseret på besætninger, som både bruger KSS og almindelig sæd.

For at kunne beregne opdaterede drægtighedsresultater er "Ikke Omløber % ved 56 dage" (IO56) anvendt som mål for drægtighedsprocent. Statistikkerne i tabel 5a, 5b og 5c er baseret på en periode på et år.

Tabel 5a – 5c viser racevise reproduktionsresultater for 2. laktations køer, som er påbegyndt i det seneste år i besætninger, der bruger mellem 10 og 90 % KSS og har minimum 20 1. Insemineringer og 5 insemineringer med KKS hos 2. laktations køer.

Tabel 5a. Reproduktionsresultater for 2. laktations RDM-køer

Antal besætninger i gns.: 10	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	24,0 76,0
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	76,7 83,4
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,81 2,70
Køernes gennemsnitlige NTM	8,1 6,5
IO56	52,8 58,0

Tabel 5b. Reproduktionsresultater for 2. laktations HOL-køer

Antal besætninger i gns.:71	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	36,5 63,5
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	84,3 105,5
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,73 2,68
Køernes gennemsnitlige NTM	4,8 2,0
IO56	46,4 57,8

Tabel 5c. Reproduktionsresultater for 2. laktations Jersey-køer

Antal besætninger i gns.: 91	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	35,0 65,0
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	77,3 87,7
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,36 2,34
Køernes gennemsnitlige NTM	4,4 1,7
IO56	52,3 63,0

6. Reproduktionsresultater for 3. og øvrige laktations køer i besætninger med systematisk anvendelse af KSS

Formålet med statistikken er at kunne sammenligne drægtighedsresultater ved brug af KSS og almindelig sæd for køer i senere laktationer. Derfor er resultaterne baseret på besætninger, som både bruger KSS og almindelig sæd.

For at kunne beregne opdaterede drægtighedsresultater er "Ikke Omløber % ved 56 dage" (IO56) anvendt som mål for drægtighedsprocent. Statistikkerne i tabel 6a, 6b og 6c er baseret på en periode på et år.

Tabel 6a – 6c viser racevise reproduktionsresultater for 3. og øvrige laktations køer, som er påbegyndt i det seneste år i besætninger, der bruger mellem 10 og 90 % KSS og har minimum 20 1. Insemineringer og 5 insemineringer med KSS hos 3. og øvrige laktations køer.

Tabel 6a. Reproduktionsresultater for 3. og øvrige laktations RDM-køer

Antal besætninger i gns.: 9	KSS Alm. Sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	29,3 70,7
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	78,6 81,6
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,83 2,84
Køernes gennemsnitlige NTM	7,0 5,8
IO56	44,5 64,6

Tabel 6b. Reproduktionsresultater for 3. og øvrige laktations HOL-køer

Antal besætninger i gns.: 49	KSS Alm. Sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	34,5 65,5
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	94,7 100,5
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,92 2,84
Køernes gennemsnitlige NTM	2,7 -0,5
IO56	42,4 63,7

Tabel 6c. Reproduktionsresultater for 3. og øvrige laktations Jersey-køer

Antal besætninger i gns.: 68	KSS Alm. sæd
Andel af 1. inseminerede påbegyndt med:	36,5 63,5
Køernes interval fra kælvning til 1. inseminering	77,8 95,8
Køernes ydelse ved 1. Kontrollering kg. F+P	2,44 2,38
Køernes gennemsnitlige NTM	0,6 -1,1
IO56	47,9 60,0